

Mødedokument

B9-0498/2022

21.11.2022

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Kommissionens redegørelse

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om resultatet af moderniseringen af energichartertraktaten
(2022/2934(RSP))

Emmanuel Maurel
for The Left-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om resultatet af moderniseringen af energichartertraktaten (2022/2934(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til den principielle enighed om moderniseringen af energichartertraktaten (ECT), der blev indgået den 24. juni 2022,
- der henviser til den aftale, der blev vedtaget på den 21. partskonference under FN's rammekonvention om klimaændringer i Paris den 12. december 2015 (Parisaftalen),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. december 2019 om den europæiske grønne pagt (COM(2019)0640),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov")¹,
- der henviser til Den Europæiske Unions Domstols retspraksis, navnlig dens udtalelse 2/15 af 16. maj 2017 om frihandelsaftalen mellem EU og Republikken Singapore², dens dom af 6. marts 2018 i sag C-284/16 (præjudiciel afgørelse om Den Slovakiske Republik mod Achmea BV)³, dens udtalelse 1/17 af 30. april 2019 om den samlede økonomi- og handelsaftale mellem Canada og EU og dets medlemsstater⁴, dens dom af 2. september 2021 i sag C-741/19 (præjudiciel afgørelse om Republikken Moldova mod Komstroy LLC)⁵ og dens dom af 26. oktober 2021 i sag C-109/20 (præjudiciel afgørelse om Republikken Polen mod PL Holdings Sàrl)⁶,
- der henviser til Italiens beslutning om at trække sig ud af ECT fra den 1. januar 2016,
- der henviser til Polens beslutning om at trække sig ud af ECT,
- der henviser til Spaniens beslutning om at trække sig ud af ECT,
- der henviser til Tysklands beslutning om at trække sig ud af ECT,
- der henviser til Nederlandenes beslutning om at trække sig ud af ECT,
- der henviser til Frankrigs beslutning om at trække sig ud af ECT,

¹ EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1.

² Udtalelse af 16. maj 2017, ECLI:EU:C:2017:376.

³ Dom af 6. marts 2018, Den Slovakiske Republik mod Achmea BV, sag C-284/16, EU:C:2018:158.

⁴ Udtalelse af 30. april 2019, ECLI:EU:C:2019:341.

⁵ Dom af 2. september 2021, Republikken Moldova mod Komstroy LLC, sag C-741/19, ECLI: EU:C:2021:655.

⁶ Dom af 26. oktober 2021, Republikken Polen mod PL Holdings Sàrl, sag C-109/20, EU:C:2021:875.

- der henviser til Sloveniens beslutning om at trække sig ud af ECT,
 - der henviser til Luxembourgs beslutning om at trække sig ud af ECT,
 - der henviser til aftalen om ophævelse af bilaterale investeringsaftaler mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, der blev undertegnet den 5. maj 2020⁷,
 - der henviser til Det Mellemsstatslige Panel om Klimaændringers nylige beskrivelse af ECT som "en alvorlig hindring for modvirkning af klimaændringer",
 - der henviser til vurderingen af den principielle aftale om ECT fra Det Øverste Klimaråd, som er et uafhængigt organ, der rådgiver den franske regering om klimapolitik,
 - der henviser til sin beslutning af 23. juni 2022 om fremtiden for EU's internationale investeringspolitik⁸,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at EU og 26 af dets 27 medlemsstater (Italien er den eneste undtagelse siden dets udtræden) har været part i ECT siden 1994-1995 og udgør omtrent halvdelen af medlemslandene;
 - B. der henviser til, at ECT er den investeringsaftale, der anvendes mest af investorer til at sagsøge lande, og at antallet af sager om bilæggelse af tvister mellem investorer og stater (ISDS) stiger hvert år; der henviser til, at der indtil den 1. juni 2022 var blevet indledt 150 kendte investeringsvoldgiftssager under ECT, hvoraf ca. 70 % var ECT-baserede investeringsvoldgiftssager inden for EU;
 - C. der henviser til, at regeringer er blevet pålagt eller er blevet enige om at betale mere end 57,2 mia. USD i erstatning i forbindelse med ECT-sager; der henviser til, at eksperter anslår, at værdien af strandede fossile brændstofaktiver, der er beskyttet af ECT, kan nå op på 2,15 billioner EUR i 2050;
 - D. der henviser til, at EU-Domstolen i Komstroy-dommen præciserede, at ISDS-bestemmelserne i ECT ikke finder anvendelse i tilfælde af tvister inden for EU; der henviser til, at voldgiftsmænd har ignoreret Den Europæiske Unions Domstols afgørelser;
 - E. der henviser til, at lande, der har ratificeret eller tiltrådt ECT, kan bringe deres medlemskab til ophør 12 måneder efter meddelelsen om deres udtrædelse; der henviser til, at beskyttelsen ophører øjeblikkeligt for alle nye investeringer, men at investeringer, der er gennemført inden udtrædelsesdatoen, stadig er beskyttet i 20 år; der henviser til, at medlemsstaterne kan indgå en indbyrdes aftale om at give afkald på anvendelsen af udløbsklausulen, inden de trækker sig ud;
 - F. der henviser til, at EU i 2016 vedtog en reformeret investeringsbeskyttelsesmodel og besluttede at erstatte ISDS med investeringsretssystemet som led i en reformdagsorden for en bæredygtig investeringspolitik;

⁷ EUT L 169 af 29.5.2020, s. 1.

⁸ Vedtagne tekster, P9_TA(2022)0268.

- G. der henviser til, at den europæiske grønne pagt sigter mod at reagere på udfordringerne i forbindelse med klimaændringer og miljøforringelse; der henviser til, at alle EU-politikker skal bidrage til dette mål, herunder investeringspolitikken;
- H. der henviser til, at EU-klassificeringssystemet har til formål at lette skiftet af investeringer fra ikkebæredygtige økonomiske aktiviteter til investeringer i aktiviteter, der er nødvendige for at opnå miljømæssig bæredygtighed, og mere specifikt klimaneutralitet inden for de kommende 30 år;
- I. der henviser til, at afværgelse af alvorlige klimakriser vil kræve en fremskyndelse af processen med udfasning af fossile brændstoffer og en hurtig omstilling til vedvarende energi;
- J. der henviser til, at et stigende antal retssager ved investeringsdomstole vedrører miljøforanstaltninger; der henviser til, at medlemsstater bliver sagsøgt i forbindelse med klimapolitikker, udfasning af fossile brændstoffer og retfærdig omstilling;
- K. der henviser til, at bestemmelsen om retfærdig og rimelig behandling er den materielle beskyttelse, der oftest henvises til i forbindelse med investeringsvoldgift, og som blev påberåbt i 33 ECT-baserede voldgiftssager, hvor investoren vandt, ud af i alt 36 kendte sager (ifølge oversigten over bilæggelse af investeringstvister udarbejdet af FN's Konference for Handel og Udvikling);
1. bemærker den indsats, som Kommissionen har gjort siden 2018 for at reformere den forældede ECT; beklager, at andre medlemmer af ECT har modsat sig denne modernisering; bemærker, at Kommissionen har fremhævet fordelene ved den reformerede ECT, men ikke har udarbejdet en risikoanalyse;
 2. mener ikke, at den endelige tekst til den moderniserede ECT er i overensstemmelse med Parisaftalen, den europæiske klimalov eller målene i den europæiske grønne pagt; mener, at det er nødvendigt at udfase alle fossile brændstoffer for at opfylde Parisaftalens mål om at begrænse den globale opvarmning til 1,5 °C, og er overbevist om, at regeringerne ikke bør hindres i at gøre dette;
 3. beklager, at den aftalte modernisering ikke er i overensstemmelse med centrale elementer i den holdning, som Parlamentet fastlagde i juni 2022;
 4. bemærker, at otte medlemsstater (Tyskland, Frankrig, Spanien, Nederlandene, Italien, Polen, Slovenien og Luxembourg), som tilsammen repræsenterer mere end 70 % af EU's befolkning, indtil videre har besluttet at forlade ECT;
 5. bemærker, at den moderniserede ECT ikke er blevet godkendt af Det Europæiske Råd;
 6. beklager, at den moderniserede ECT opretholder beskyttelsen af eksisterende investeringer i fossile brændstoffer; mener, at tidsrammen på mindst 10 år for udfasning af beskyttelsen af eksisterende investeringer i fossile brændstoffer er i strid med EU's klimamål og vil hindre opfyldelsen heraf; minder om, at Parlamentet har indtaget den holdning, at ECT "straks [skal] forbyde investorer i fossile brændstoffer at sagsøge kontraherende parter for at føre politikker til udfasning af fossile brændstoffer i overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til Parisaftalen";

7. er bekymret over, at der ikke er fastsat nogen klar dato for ophøret af beskyttelsen af investeringer i fossile brændstoffer; bemærker, at ratificeringen af den moderniserede ECT af tre fjerdedele af medlemmerne kan tage lang tid, og at den tidsramme på tre år, som Kommissionen har foreslået, er urealistisk;
8. beklager, at mange underskrivere fra EU i henhold til den moderniserede ECT har besluttet at opretholde beskyttelsen af investorer i fossile brændstoffer på ubestemt tid;
9. beklager, at den moderniserede ECT udvider denne beskyttelse til at omfatte investeringer i nye energikilder, der betragtes som meget skadelige i henhold til EU-retten;
10. beklager, at den moderniserede ECT ikke ændrer den forældede ISDS-ordning, selv om den er uforenelig med EU-retten og i strid med EU's politik;
11. beklager, at den moderniserede ECT ikke behandler spørgsmålet om overdreven kompensation i investeringsvoldgifter eller praksis med investorer, der kræver erstatning for tab af forventet fremtidig fortjeneste;
12. beklager, at den moderniserede ECT indeholder en standardmodel for "retfærdig og rimelig behandling"; er navnlig bekymret over, at definitionen af retfærdig og rimelig behandling henviser til investorernes "berettigede forventninger" som en grund til, at de kan påberåbe sig en overtrædelse af bestemmelsen om retfærdig og rimelig behandling; bemærker, at medtagelsen af berettigede forventninger som en selvstændig faktor, der ville udgøre en overtrædelse af bestemmelsen om retfærdig og rimelig behandling, er en yderst kontroversiel og problematisk tilgang, der er i strid med de aktuelle reformtendenser med hensyn til retfærdig og rimelig behandling;
13. beklager, at den moderniserede ECT indeholder en standardmodel for "indirekte ekspropriation"; er bekymret over, at bestemmelsen om, at offentlige politiske foranstaltninger skal være "ikke-diskriminerende" for at blive udelukket fra definitionen af indirekte ekspropriation, kan undergrave målrettede politiske foranstaltninger til omstillingen til ren energi, eftersom denne omstilling vil kræve en vis grad af diskrimination (dvs. differentiering);
14. beklager, at den moderniserede ECT ikke reducerer udløbsklausulens varighed og i stedet vil fastlåse den eksisterende investeringsbeskyttelse i 20 år efter udtrædelsen; minder om, at Parlamentet udtrykkeligt har opfordret til, at nye aftaler skulle "afkorte udløbsklausulerne betydeligt";
15. advarer om faren for, at EU forbliver part i ECT, selv om moderniseringen ikke gennemføres, og en række større EU-lande har besluttet at trække sig ud; advarer om, at det ville være uacceptabelt at forblive part i den gamle ECT;
16. støtter de syv medlemsstater, der har fulgt Italiens eksempel ved at beslutte at forlade ECT, og opfordrer andre kontraherende parter til at følge trop;
17. opfordrer Kommissionen til at løse den nuværende juridiske og politiske forvirring og bevare EU's enhed og sammenhæng ved straks at indlede en koordineret udtræden af ECT; har tillid til, at Kommissionen uden yderligere forsinkelse vil udarbejde en meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og medlemsstaterne om EU's og

medlemsstaternes udtræden af ECT, som skal forelægges Det Europæiske Råd til godkendelse;

18. opfordrer Kommissionen til at forelægge medlemsstaterne en ændret indbyrdes aftale, hvoraf det fremgår, at ECT ikke finder anvendelse på tvister inden for EU, og at den også klart neutraliserer anvendelsen af udløbsklausulen mellem villige kontraherende parter (herunder alle lande uden for EU, der ønsker at tilslutte sig en sådan aftale); opfordrer indtrængende medlemsstaterne til straks at godkende den;
19. afviser, at Parlamentet på nogen måde støtter en aftale, der fortsat hindrer klimaindsatsen og hindrer staters evne til at navigere gennem energikrisen og -omstillingen, og som flere medlemsstater, der repræsenterer mere end 315 millioner EU-borgere, har modsat sig; anfører, at Parlamentet er parat til at godkende en koordineret udtræden;
20. opfordrer Kommissionen til at ophøre med at finansiere sekretariatet for energichartertraktaten og alle aktiviteter i forbindelse med udvidelsen af ECT;
21. opfordrer Kommissionen til at udelukke beskyttelse af investeringer i fossile brændstoffer fra alle EU-aftaler om investeringsbeskyttelse og til at fremme ændring eller opsigelse af medlemsstaternes bilaterale investeringsaftaler, der fortsat beskytter investorer i fossile brændstoffer;
22. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen og Rådet.